

ב'פתחיה' פתחו להם פתח

רשמים משהות בימי 'נופש חיל' לאימהות ילדי 'פתחיה' המגדלות באצילות ילדים מיוחדים, כאשר הצוות המקצועי של 'פתחיה' מסייע בעדן בכל צעד ושעל ומקדם את הילדים במקצועיות ובמסירות

פעמים, הזמן כמו עוצר מלכת והתקתוק המונוטוני של מחוגי השעון נעשה חסר משמעות. חוויה כזו עברה עלי מהרגע שבו הגעתי אל מתחם הנופש בקיבוץ 'חפץ חיים', בו התקיים 'נופש חיל' לאימהות ילדי 'פתחיה', ועד שעזבתי את המקום. כשחזרתי הביתה, אל ממלכת ההספקים והעמידה בלוחות הזמנים, לא האמנתי לעצמי כשחישבתי ומצאתי שרק 34 שעות קודם לכן יצאתי מפתח ביתי. היו אלה שעות מלאות התפעלות מנשים מדהימות בעלות תעצומות נפש, בהן פגשתי, שעות של מפגשים מדהימים עם גיבורות מהלכות; שעות של סיפורים על אנשים מופלאים שכל חייהם קודש לילדים המיוחדים, הרבה הרבה מעבר ל'דרישות התפקוד', כי מבחינתם הם בתפקיד כל יום, כל היום.

להטעין את ה'בטרייה'

כל שנה מעניקים ימי הנופש הייחודיים שעורכת רשת 'פתחיה' לאימהות לילדי החינוך המיוחד הלומדים באחד מ-62 גני ילדים ו-4 מעונות יום שיקומיים, הזדמנות לפגוש את אחיותיהן לחיל, המתמודדות עם אתגרים דומים. ביחד הן מתאוררות, לוקחות לעצמן פסק זמן מהמשימה התובענית של גידול ילד מיוחד, נהנות מתוכניות מונוטוניות, נחשפות לאינפורמציה רלוונטית, מטעינות את ה'בטרייה' שלהן, מתחזקות ומחזקות וחוזרות הביתה בכוחות מחודשים.

השנה זכיתי גם אני.

זכיתי לפגוש אותן, את הנשים שהגיעו מנקודות ישוב רבות בארץ. סביב השולחנות הערוכים בטוב טעם בחדר האוכל, נפלו כל המחיצות הטבעיות של ריחוק המקום, והנשים טוו ביניהן קשרים; בין תוכנית לתוכנית, והתוכניות נבחרו על ידי המארגנות בפניצטה, והיו מובחרות ומעצימות אחת-אחת, נוצרו חברויות שבודאי עוד תמשכנה ותפתחנה; בהרקדה הלילית הן ניהלו שיחות מלב אל לב, חלקו ביניהן תובנות ואף החליפו מספרי טלפון כדי להמשיך את השיחות מהמקום שהסתיימו, ומעל כולנה - הצוות החינוכי והפרא-רפואי של פתחיה היה זמין לאימהות לכל אורך הנופש לשיחה, התייעצות והכוונה, באווירה נעימה, פתוחה וחמימה.

זכיתי לשמוע את הרב יצחק גולדקנופף, האיש והעשייה, יו"ר 'פתחיה', העומד בראש האימפריה המרשימה שהוקמה בנחישות ובעקביות, גם כאשר נראה היה שאי אפשר וקשה ואין מצב, כי הרב גולדקנופף לא מכיר את המילה 'לא' כתשובה, והוא מתרגם אותה

תמיד ל'עוד' ול'בוודאי' ול'ירק תגידו מתי', ואת הרב ישראל גולדקנופף, מנכ"ל 'פתחיה' בפעולה, כשהם קשובים לשמוע מפי האימהות כל בקשה, כל צורך, כל הצעה, ומבטיחים על מנת לקיים. עוד הבטיח ובימים אלה גם מקיים יו"ר 'פתחיה': "בקרוב נייסד, בתקצוב של 'פתחיה' מועצת הורים ארצית שתפעל כשדולה למען החינוך המיוחד.

הרב גולדקנופף לא לקח לעצמו מאומה מן הקרדיט הגדול שמגיע לו וקשר את כל הכתרים לראשיתן של העובדות ב'פתחיה', החל מהמפקחות שדורשות את הטוב ביותר עבור כל ילד וילדה ולא עושות שום 'הנחות', דרך כל נשות המקצוע שעובדות במסירות נפש (כן, כן, גם ביום הסוער ביותר השנה, שהיה צפוי להיות מושלג והביא לסגירת מכללות לימוד, בתי עסק וחנויות, ליווה צוות של 'פתחיה' את ההורים לוועדת השמה כדי שילדם יזכה לטוב ביותר עבורו. כך סיפרה אחת האימהות בתוכנית המסכמת את 'נופש חיל'), ועד לכל הגננות שמטפחות ומפתחות כל ילד, שמרעיפות על הילדים אהבה ומשקות אותם בטללים של מסירות ('היית מאמינה שהגננת, שעובדת קשה מאוד כל השבוע, תתקשר ותציע מיוזמתה לקחת את מינדי לכל השבת, כשערכנו שבת שבע ברכות לבתנו הבכורה? זאת למרות שידעה בדיוק עם מה יהיה עליה להתמודד". כך שאלה אותי אחת האימהות. ובכן, לא, עד לפני שבוע לא הייתי מאמינה, אבל אחרי שפגשתי אנשים מיוחדים באמצע הדרך - בהחלט כן).

"קיבלנו את הילד במתנה"

ברגעים של גילוי לב שמעתי סיפורים שלא יאמנו. "אחרי שמנחם שלנו נולד והתברר כי הוא סובל מתסמונת נדירה, לא הצלחתי 'לאסוף' את עצמי", סיפרה ברכה.

עמדנו ליד פינת השתיה והכיבוד הקל, דקות אחדות אחרי שהסתיימה הרצאתו המחזקת ומלאת הרגש של הרב מנחם שטיין, שהותירה רושם עז על המשתתפות, "השם עזר לנו והגענו למעון 'פתחיה' בנתיבות, בעקבות המלצה חמה של חברה, שם קיבלנו את הילד שלנו במתנה. כל בוקר, כשמנחם מגיע למעון, כל הצוות 'קופץ' עליו והוא מתקבל באהבה שאין לה אח ורע, כאילו מאז ראו אותו אתמול ועד הבוקר הן רק חיכו לרגע המפגש. ואם הגננות תשמענה אותי עושה שימוש במילה 'כאילו' - הן תתרעמה, כי הן באמת מחכות למפגש עם הילדים, כל יום מחדש. תראי לי עוד גננת בעולם שתולה על מחזיק המפתחות שלה מוצץ שהיה שייך לילדה בגן 'שלה' לפני שלוש שנים, כי היא מתגעגעת אליה כל כך...

"ב'פתחיה' קיבלנו את הילד שלנו במתנה, לא רק משום שנותנים לו את כל הלב והנשמה ומקדמים אותו במסירות ובמקצועיות הגבוהה ביותר, אלא גם בזכות הסיוע הרגשי והנפשי שקיבלתי, כשלא היה לי מושג אנה אני באה".

רבקה, חברה של ברכה, שלה בת בגן 'פתחיה' בירושלים, מצטרפת לשיחה: "כמה גננות את מכירה שמתקשרות לאמא כדי לספר לה על כל 'חכמה' שהילדה שלה עושה, ומסירות עבודה כל פעולה שהיא ביצעה, והן מאושרות וגם דומעות איתה ביחד מרוב שמחה על ההתקדמות. ותביני, הגננת עובדת עד השעה 4:00 ויש לה ברוך השם בית משלה לנהל, ובכל זאת, היא מתקשרת לאחר שעות העבודה כדי לשמח אותי עם כל התקדמות של מירי שלנו".

מסירות נפש שבכל יום

אנחנו נקראות אל האולם, להשתתף בתוכנית הבאה של 'הכנריות' שמשלבת באומר ובצליל סיפורים הרואיים על מסירות נפש, ואני רואה מסביבי סיפורים-סיפורים של מסירות נפש.

נשים צדקניות שממלאות שליחות שייעד להן הבורא יתברך, ועוד נשים צדקניות שמרפדות להן, במעטפת 'פתחיה', את הדרך, עם אמפתיה, מסירות, דאגה כנה, וכמו שאמרה אחת האמהות: "בלי סוף מוכנות ורצון לעשות את הטוב ביותר. אין תחליף להתייחסות המכובדת לבקשות שלנו, כהורים, והמאמצים המושקעים להיענות להן".

"הכל מרגש בגן הזה", כתבה אחת האימהות במשובים שחולקו במטרה לדעת מה עוד אפשר לשפר. "מרגישים שהצוות לא עובד בשביל הכסף, אלא עם כל הנשמה, ועושה מעל ומעבר". מה זאת אם לא מסירות נפש?

"אם הבן שלי לא מגיע לגן עד 9:00 בבוקר, הגננת מתקשרת לברר מה קורה איתו", כתבה אם אחרת.

ועוד משוב - "הגננת של בתי כתבה לי מכתב מרגש ומפרגן, מלא הערכה לתפקודי כאמא לבתי המיוחדת". הגידו אתם, האין זו גננת מיוחדת?

"הגישה המיוחדת, האכפתיות, הטיפול הפרטני והרוגע והשמחה של בננו"; "המפקחת גבי שרייבר דאגה שנצא לנופש והתקשרה אלינו אישית כדי לוודא שהצטרפנו לקבוצה"; "השמחה של הצוות עם כל התקדמות, אפילו הקטנה ביותר" - אלו רק דגימות מתוך ים של משפטי הצדעה לגננות ולמנהלות שעושות מלאכתן במסירות נפש.

והתוצאות, בסיעתא דשמיא, לא מאחרות לבוא. מסירות הנפש מצמיחה פירות יפים. "לעולם לא אשכח את הרגע שהבת שלי חזרה עם חברה מהגן המשלב. ב'פתחיה' האמינו בה, ואכן ברוך השם היא הצליחה להשתלב", מספרת יהודית.

ועוד משובים: "בתי קיבלה כלים להבנה חברתית, להכרה בגבולות, לתפקוד ולעצמאות. בנוסף, הייתה לה התפתחות מילולית אדירה"; "טיפול מקצועי ומקדם מאד, התקדמות בצד המוטורי הקוגניטיבי והתזונתי"; "מי היה מאמין שהילד שלי יופיע במקלה במסיבת חומש ויעשה תנועות! זה היה ממש מיוחד!"

ותרשו לי אנקדוטה לסיום - באיזה נופש אימהות מקבלת כל אמא, בדרכה לתפילה ב'קבר רחל', תהילים מכורך וחפיסת טישו מצורפת (תודו, שני הפריטים הכי שימושיים כשנוסעים לימאמע רחל!) וכמו כן מציינים אותה במתנות לילדיה, בגילים שונים - כדי שהיא תשוב הביתה ותשמח אותם עם ספר ומשחק חינוכי? כי בפתחיה חושבים על כל הפרטים הקטנים שישמחו את כולם.

כמה דברים ש(אולי) לא ידעתם על 'פתחיה':

- רשת 'פתחיה' מפעילה 62 גני ילדים ו-4 מעונות יום שיקומיים בפריסה רחבה: ירושלים, בני ברק, בית שמש, מודיעין עילית ביתר עילית, טלזסטון ונתיבות.
- הייחודיות של עמותת 'פתחיה', שהינה 'אחות' לעמותות 'גני ילדים ומעונות יום בית יעקב', היא אפשרות שילוב הילדים הלומדים בגני החינוך המיוחד - בגני ילדים רגילים. לכל ילד נבנית תוכנית שילוב אינדיבידואלית המתאימה את זמני השילוב לפעילויות שבהן הוא ייתרם במקסימום משהותו בגן הרגיל.
- גני השפה של 'פתחיה' נותנים מענה לילדים בעלי לקויות שפתיות ורגשיות (כולל גנים יעודיים לדוברי יידיש). בגני השפה מקבלים הילדים טיפולים פרא רפואיים מקלינאית תקשורת, מרפאה בעיסוק ומרפאה רגשית.
- לפתחיה גני תצפית וגני עיכוב התפתחותי המיועדים לילדים צעירים שעדיין לא השלימו את תהליך האבחון, עם חשש להפרעה תקשורתית, או בעלי עיכוב התפתחותי כללי.
- בגני משי"ה של 'פתחיה' לומדים ילדים בעלי מוגבלות שכלית והתפתחותית קלה עד בינונית ובעלי תסמונות שונות. הילדים בגני משי"ה, כמו בכל גני פתחיה, נהנים מטיפולים פרא רפואיים הניתנים על ידי צוות פרא-רפואי מוביל, וכן מטיפולי אקסטרה שאינם כלולים בסל.
- הילדים הלומדים בבוקר בגן 'פתחיה', ממשיכים ליום לימודים ארוך, בגני השפה עד השעה 4 אחה"צ ובגני משי"ה - עד השעה 6 בערב. בשעת הצהריים, כמו בשעת הבוקר, שמים בפתחיה דגש על תכנית מסודרת ומקדמת על ידי צוות מקצועי ומוכר.
- בצהרון מלבד ארוחת צהרים חמה, הילדים נהנים מחוגי העשרה כמו טיפול בבעלי חיים, ספורט טיפולי, מוזיקה, גינון טיפולי ועד פעילויות מהמותאמות לרמת הילדים.
- ב'פתחיה' כ-500 אנשי מקצוע מוסמכים ובעלי תעודות כדרישת משרדי החינוך, הבריאות והרווחה: פדגוגי, פסיכולוגי, עו"ס, רופא ומרפאות פרא רפואיות. את הצוותים מלווה מערך הדרכה פדגוגי ופרא רפואי וצוות פיקוח.
- מרפאות פתחיה להתפתחות הילד הינן פרויקט ייחודי מסוגו בארץ. המרפאות מעניקות אבחונים מקצועיים וטיפולים פרא רפואיים לילדים החברים בכל קופות החולים וקרוב לקהילה. במרפאות - חדרי טיפול מרווחים ומאובזרים, צוות מקצועי ומיומן המודרך על ידי צוות הדרכה בעל שם.
- פרויקט 'גדלים ביחד' מבית 'פתחיה' הוא מרכז תמיכה וליווי להורים מהרגע שבו נודע כי למשפחה נוסף תינוק בעל צרכים מיוחדים. המרכז מופעל על ידי צוות מקצועי ובכיר. במקביל לתוכנית האישית האינדיבידואלית לכל משפחה, 'גדלים ביחד' מציע מפגשי הורים וסדנאות שמטרתם הענקת תמיכה ושינוף, וכן סדנאות התמודדות ופעילויות שונות לשאר ילדי המשפחה. בנוסף, קו פתוח לייעוץ והכוונה גם להורים שאינם מבקרים פעילים בתוכנית.